

Samenvatting resultaten Rijksrechercheonderzoek

OPENBAAR MINISTERIE

Inhoud

0. Inleiding
1. Van der V.
2. De op 9 april 2011 door Van der V. gebruikte wapens; zijn deze door een verlot ingevolge de Wet Wapens & Munitie gedekt?
3. Wet en regelgeving Wet Wapens & Munitie
4. De verlening en verlenging van het wapenverlot van Van der V. door politie Hollands Midden
5. De verlening en verlenging van het wapenverlot van vader
6. Eerdere schietincidenten binnen de politieregio Hollands Midden met wapens waarvoor verlot was verleend
7. De schietvereniging
8. Derden die over ter zake relevante informatie hebben beschikt
9. Referentiedossiers
10. Conclusie

0. INLEIDING

Al snel na de schietpartij in winkelcentrum de Ridderhof blijkt dat Van der V. met verloop van de korpschef van de politieregio Hollands Midden beschikte over vuurwapens. Hij zou een of meer van deze wapens hebben gebruikt bij de schietpartij. Hierop heeft de hoofdofficier van justitie van de politieregio Hollands Midden een Rijksrecherche onderzoek gelast. De Rijksrecherche kreeg de volgende onderzoeksoopdracht:

Vaststellen hoe de verloopverlening(en), eventuele verlenging(en) daarvan en controles daarop van de door de verdachte gebruikte vuurwapens en de wapens welke in het bezit waren van zijn vader, door politie Hollands Midden conform de geldende wet- regelgeving is cq zijn afgegeven en uitgevoerd. Daarnaast of politie Holland Midden over de juiste informatie beschikte en daaraan op de juiste wijze uitvoering aan is gegeven.

Hiertoe zijn meerdere deelvragen opgenomen in het projectplan van de rijksrecherche die zijn uitgewerkt in de verschillende zaaksdossiers in het proces verbaal. Het rijksrechercheonderzoek is uitgevoerd onder leiding van een officier van justitie, met ondersteuning van een parketsecretaris.

1. VAN DER V.

Door de Nationale Recherche werden in opdracht van het SGO een feitenrelaas van de schietpartij en een tijdslijn gemaakt van de levensloop van Van der V. Binnen het TGO-onderzoek Komeet is een uitgebreide levensloopbeschrijving opgemaakt. De rijksrecherche heeft gebruik gemaakt van die documenten.

Voor het wapenbezit is relevant dat Van der V. kampte met psychische problemen en dat hij in 2006 tien dagen gedwongen opgenomen is met een IBS-machtiging wegens suicidaliteit. Ook relevant is dat hij in 2008 suïcidepogingen heeft gedaan en dat hij vanaf de opname in 2006 langere tijd onder behandeling is geweest.

Voor de verdere inhoud van de levensloopbeschrijving wordt hier kortheidshalve verwezen naar de presentatie van het TGO Komeet.

2. DE OP 9 APRIL 2011 DOOR VAN DER V. GEBRUIKTE WAPENS; ZIJN DEZE DOOR EEN VERLOF INGEVOLGE DE WET WAPENS & MUNITIE GEDEKT?

Op 9 april 2011 zijn er in winkelcentrum 'De Ridderhof' drie (vuur)wapens op of in de onmiddellijke nabijheid van Van der V. aangetroffen, die alle drie zijn gebruikt bij het schietincident. Het betroffen:

- een kogelgeweer (Smith&Wesson), kaliber .22 Long Rifle (geschikt voor semi-automatisch schieten¹);
- een pistool (Colt), kaliber .45 ACP (geschikt voor semi-automatisch schieten);
- en een revolver (Taurus), kaliber .44 Magnum (geschikt voor zowel single-action als double-action schieten²).

Ook zijn in het winkelcentrum vijf houders aangetroffen die hoorden bij het kogelgeweer.

Op het geweer was een optisch richtmiddel gemonteerd.

Op 10 november 2008 is aan Van der V. het eerste wapenverlof verleend door de politie Hollands Midden, afdeling Bijzondere Wetten. Dit verlof is in 2009 en 2010 verlengd. Tevens werden er nieuwe wapens bijgeschreven. Van der V. heeft diverse malen wapens gekocht en verkocht. Dit viel allemaal binnen het verlof.

In november 2010 werd het verlof opnieuw verlengd. Dit actuele verlof was geldig van 1 december 2010 tot en met 30 november 2011. Dit verlof gold voor:

- het voorhanden hebben van de wapens, toestellen en/of munitie, op de bijlage vermeld;
- het vervoer van de wapens, toestellen en/of munitie, op de bijlage vermeld;
- het voorhanden hebben van munitie, behorende bij de wapens of toestellen, op de bijlage vermeld.

De in de bijlage van dit verlof vermelde wapens waarvoor dit verlof geldig was betroffen de bovengenoemde drie wapens.

Bij aankoop van het .22 geweer was één magazijn bijgeleverd. Van der V. heeft meteen een tweede magazijn besteld, dat ook is geleverd. Op 8 april 2011 heeft hij nog eens drie magazijnen gekocht.

¹ Bij semi-automatisch schieten wordt na het eerste schot automatisch doorgeladen maar moet voor ieder schot nog wel de trekker worden overgehaald.

² Van double-action wordt gesproken als de trekker van een wapen zowel kan worden gebruikt om de hamer te spannen als om af te vuren.

3. WET- EN REGELGEVING WET WAPENS & MUNITIE

Door de rechter commissaris is op vordering van de officier van justitie een deskundige uit de politieorganisatie benoemd. Deze deskundige heeft een rapport opgesteld waarin hij onder meer ingaat op de Wet wapens & munitie (WWM) en de regels rond de verlofverlening. Tevens heeft deze deskundige de Rijksrecherche geadviseerd en geïnformeerd bij het onderzoek naar de diverse WWM dossiers en de computersystemen Verona en VOS-II.

In het rapport staat o.a. het volgende met betrekking tot de regelgeving over de verlofverlening en de WWM.

De Wet wapens en munitie is een raamwet. De WWM kent ook een Regeling wapens en munitie en de Circulaire wapens en munitie. In het rapport staat o.a. het volgende met betrekking tot de regelgeving over de verlofverlening en de WWM.

Verlof; algemeen

In artikel 26 lid 1 WWM is een algemeen verbod opgenomen voor het voorhanden mogen hebben van wapens of munitie van de categorie II of III. De korpschef van de woon- of verblijfplaats van de aanvrager kan voor bepaalde wapens en voor bepaalde handelingen een verlof afgeven. Dit kan een verlof zijn tot het voorhanden mogen hebben van vuurwapens of munitie vallend onder categorie III, het dragen, het vervoeren en het overdragen van die vuurwapens of munitie.

Daarvoor zijn drie modelformulieren in gebruik, de WM2, WM3 en WM4.
WM2: geeft de bevoegdheid een vuurwapen aan te schaffen, het 'verlof tot verkrijging'. De verkoper kan op basis van de WM2 het vuurwapen overdragen aan de koper.
WM3: dat aanvraagformulier, dat deels ingevuld moet worden door de schietvereniging.
WM4: geeft de bevoegdheid een vuurwapen voorhanden te hebben.

Het 'verlof tot het voorhanden hebben van een vuurwapen' geldt voor de duur van één jaar. Dit kan worden verlengd, indien aan de vereisten voor de verlening nog wordt voldaan.

Een sportschutter mag het eerste verlofjaar maximaal één en daarna maximaal vijf vuurwapens voorhanden hebben. Deze moeten op het verlof zijn bijgeschreven.

Voordat het verlof daadwerkelijk wordt verleend, dient de politie te controleren of de aanvrager beschikt over een opbergplaats die voldoet aan de eisen voor het opbergen van wapens en munitie.

Vereisten voor de verlening verlof

De volgende vereisten gelden voor de verlening van het verlof:

- Er moet sprake zijn van een redelijk belang dat de verlening van een verlof vordert (onder redelijk belang wordt ook verstaan het beoefenen van de schietsport);
- De aanvrager kan geen gevaar voor zichzelf, de openbare orde of veiligheid vormen;
- De aanvrager moet tenminste de leeftijd van achttien jaren hebben bereikt;
- De aanvrager dient de 12 maanden voorafgaand aan de aanvraag lid te zijn geweest van een bij de K.N.S.A.³ aangesloten schietvereniging en in het bezit te zijn van een K.N.S.A. licentie. Daarvoor moet een 'Verklaring omtrent het Gedrag' overgelegd worden.

De politie neemt de aanvraag in behandeling en doet een GBA controle van de persoonsgegevens. Daarna vindt een onderzoek naar de betrouwbaarheid plaats. Dit onderzoek behelst de informatiebevraging bij het Centraal Justitieel Documentatieregister en de informatie die over de aanvrager bekend is in de verschillende politiesystemen.

Weigering- en intrekkinggronden (art. 7 WWM);

Een verlof *dient geweigerd* te worden indien:

- de aanvrager niet de door de Minister bij regeling vastgestelde gegevens en bescheiden heeft overgelegd;
- er reden is om te vrezen dat aan de aanvrager het onder zich hebben van wapens of munitie niet kan worden toevertrouwd;
- er reden is om te vrezen dat daarvan dan wel van wapens of munitie misbruik zal worden gemaakt;
- er dringende aan het algemeen belang ontleende redenen bestaan.

Een verlof *kan ingetrokken* worden indien:

- onjuiste gegevens zijn verstrekt die hebben geleid tot de verlening daarvan;

³ Koninklijke Nederlandse Schutters Associatie

- er aanwijzingen zijn dat aan de houder daarvan het onder zich hebben niet kan worden toevertrouwd;
- in geval van misbruik van het verlof dan wel van de wapens of munitie;
- niet meer wordt voldaan aan de vereisten voor de verlening daarvan;
- bij niet in achtneming van een daaraan verbonden beperking of voorschrift;
- daartoe dringende aan het algemeen belang ontleende redenen bestaan.

Vrees voor misbruik

Onder vrees voor misbruik worden ook begrepen die gevallen waarin iemand een gevaar voor zichzelf, de openbare orde of veiligheid kan vormen. 'Vrees voor misbruik' en 'het niet langer kunnen toevertrouwen' zijn twee verschillende omschrijvingen voor in feite dezelfde situatie.

Er zijn criteria benoemd die gebruikt dienen te worden bij de beoordeling of in een bepaald geval vrees voor misbruik bestaat. Bij het onderzoek in verband met de vraag of er vrees voor misbruik bestaat, kan gebruik worden gemaakt van informatie afkomstig uit de registers van de justitiële documentatie en van andere politieke informatie, die afkomstig kan zijn uit verschillende bronnen.

Bij dergelijk onderzoek kan blijken van:

1. veroordelingen en andere rechterlijke uitspraken;
2. andere omtrent de aanvrager bekende feiten:
 - a. sepots en processen-verbaal
 - b. psychische gesteldheid
 - c. verkeren in criminele kringen
 - d. betrokken derden

1. Strafbare feiten

De aanvrager mag op het moment van de aanvraag en tijdens het houderschap niet:

a. met toepassing van artikel 37 respectievelijk 37a van het Wetboek van Strafrecht binnen de afgelopen acht jaren in een psychiatrisch ziekenhuis zijn geplaatst dan wel ter beschikking zijn gesteld;

b. binnen de laatste acht jaren bij onherroepelijk geworden rechterlijke uitspraak zijn veroordeeld wegens;

- het plegen van een misdrijf waarbij een (on)voorwaardelijke gevangenisstraf is opgelegd;
- het plegen van een misdrijf waarbij geweld of bedreiging met geweld heeft plaatsgevonden;

- het plegen van een misdrijf of overtreding op grond van de Wet wapens of munitie;
 - het plegen van een misdrijf of overtreding op grond van de Opiumwet.
- c. binnen de laatste vier jaren bij onherroepelijk geworden rechterlijke uitspraak zijn veroordeeld wegens het plegen van een misdrijf waarbij een geldboete of een taakstraf is opgelegd;

Indien op een veroordeling zowel criteria genoemd onder b alsmede de criteria genoemd onder c van toepassing zijn (bijvoorbeeld een geweldsmisdrijf waarbij aan de dader een geldboete is opgelegd) dan is de onder b genoemde termijn van acht jaar het uitgangspunt voor de beoordeling van de vraag of het voorhanden hebben van wapens en munitie (nog langer) aan betrokkene kan worden toevertrouwd.

2. Andere omtrent de aanvrager bekende feiten

a. Sepots en processen-verbaal

Vrees voor misbruik kan ook worden aangenomen op basis van andere, niet uit veroordelingen of transacties gebleken, omtrent betrokkene bekende feiten.

Te denken valt aan door het Openbaar Ministerie geseponeerde zaken.

De vrees voor misbruik kan eveneens worden gebaseerd op een door de politie opgemaakt proces-verbaal dat (nog) niet tot een veroordeling heeft geleid. Een geval waarin een proces-verbaal (nog) niet tot een veroordeling heeft geleid, doet zich voor wanneer de zaak zo recent is dat van een beslissing door de rechter of de officier van justitie nog geen sprake is (kan zijn) geweest.

b. Psychische gesteldheid

In beginsel is het niet verantwoord aan iemand die – door oorzaken van zowel interne als externe aard – onder sterke psychische druk staat, het voorhanden hebben van vuurwapens en munitie toe te vertrouwen. In het bezit van een vuurwapen zou de vergunninghouder een gevaar zijn voor zichzelf en een gevaar voor de openbare orde en veiligheid kunnen vormen.

Indien de aanvrager of vergunninghouder – in tegenstelling tot de korpschef – van mening is dat het voorhanden hebben van wapens en munitie wel aan hem kan worden toevertrouwd dan dient hij dit aan te tonen middels een schriftelijke verklaring van een arts/psychiater. Uit deze verklaring moet duidelijk blijken dat de arts/psychiater bekend is met de problemen van betrokkene en dat deze niet (langer) een belemmering vormen aan

betrokkene een vergunning te verlenen voor het voorhanden hebben van (vuur)wapens.

c. Verkeren in criminele kringen

Het verkeren in criminele kringen kan ook bij de beoordeling worden betrokken.

d. Betrokken derden

De vergunning kan ook worden geweigerd wanneer de vrees voor misbruik zich niet concentreert op de aanvrager (de houder) van de vergunning zelf, maar op bijvoorbeeld de kennelijke onbetrouwbaarheid van een huisgenoot, waarvan niet uitgesloten is dat hij het wapen zou kunnen bemachtigen. In dergelijke gevallen hoeft de vergunning niet altijd geweigerd te worden, maar kan de oplossing ook worden gezocht in aanvullende beperkingen en voorschriften op het verlot. Bijvoorbeeld door het opnemen van een voorschrift dat het wapen uitsluitend in de kluis van de schietvereniging of bij een erkenninghouder mag worden opgeslagen.

Hardheidsclausule

De korpschef kan indien het gaat om een kortere periode dan de voorgeschreven acht of vier jaar hanteren als:

de aard of ernst van de verweten gedragingen, de kans op recidive, de recente persoonlijke ontwikkelingen van betrokkene, de pleegdatum of eventuele disculperende omstandigheden dit toelaten.

Een medewerker kan bij de beoordeling van de aanvraag op verzoek van de aanvrager een belangenafweging maken, waarbij de verkregen informatie wordt getoetst aan de bepalingen in de hardheidsclausule. De Minister heeft bij de hardheidsclausule beschreven welke omstandigheden aanleiding kunnen vormen om van de leidraad inzake de screeningscriteria af te wijken.

4. DE VERLENING EN VERLENGING VAN HET WAPENVERLOF VAN VAN DER V. DOOR POLITIE HOLLANDS MIDDEN

De Afdeling Bijzondere Wetten van politieregio Hollands Midden

Eind 2008 heeft er binnen de afdeling Bijzondere Wetten (hierna ook: BW) van het korps Hollands Midden een (spoed)audit plaatsgevonden in verband met integriteitsproblemen. Hierbij zijn disciplinaire maatregelen getroffen (ontslag). Voor 2009 was Bijzondere Wetten in de regio verspreid over de hoofdvestigingen in de vier districten gehuisvest, te weten in de politiebureaus

Katwijk, Gouda, Alphen aan den Rijn en Leiden. Na de spoedaudit is in januari 2009 door de korpsdirectie verzocht het taakveld van Bijzondere Wetten opnieuw in te richten. De korpsleiding heeft een politiemedewerker vervolgens in april 2009 opdracht gegeven van de decentraal opererende afdelingen Bijzondere Wetten een centraal geleide en georganiseerde afdeling te maken met als hoofdvestiging Katwijk. De afdelingen Bijzondere Wetten zijn toen samen gebracht in het bureau van Katwijk. Alleen in districtsbureau Gouda is nog een zelfstandige eenheid Bijzondere Wetten.

Overgang van digitale systemen

De Nederlandse politie maakte tot circa 2006 gebruik van verschillende informatiesystemen voor de registraties van wapenverloven. Tot eind april 2006 maakte de politie Hollands Midden gebruik van het digitale Vergunningen en Ontheffingen Systeem (VOS). Hierna is men over gegaan op Verona. Deze overgang was landelijk. In Verona kan de BW-medewerker een digitaal dossier bijhouden van een wapenverlofhouder.

Screening

Wanneer een aanvraag verlening wapenverlof of een verlenging daarvan wordt ingediend, wordt door de politie een betrouwbaarheidscreening gedaan. Daartoe worden diverse politiestystemen en de justitiële documentatiedienst bevroegd.

Bij een eerste aanvraag wordt tot acht jaar teruggekeken voor ernstige misdrijven en tot vier jaar terug voor lichtere misdrijven. Ook wordt gekeken naar andere incidenten die relevant kunnen zijn. Bij een verlenging wordt meestal tot anderhalf jaar terug gekeken. De periode daarvoor is immers al beoordeeld bij de eerste aanvraag of vorige verlenging.

De informatie uit de politiestystemen wordt door de medewerker van de afdeling BW digitaal opgevraagd bij de infodesk (toen de Business Unit Veredeling). De infodesk levert de informatie aan, de medewerker van BW beoordeelt deze inhoudelijk. Als er geen bijzonderheden worden gevonden en aan de formele vereisten is voldaan kan het verlof worden toegekend.

VERLOFAANVRAGEN VAN VAN DER V.

Weigering 2005

In 2005 heeft Van der V. zijn eerste aanvraag ter verkrijging van een verlof tot voorhanden hebben van een vuurwapen en munitie ingediend. Deze aanvraag tot verlof is door de behandelaar in 2005 afgewezen op basis van onderzoek in de justitiële documentatie en de politiestystemen. Uit de

politie systemen kwam naar voren dat in 2003 proces-verbaal is opgemaakt tegen Van der V. in verband met een overtreding ter zake van een WWM-feit (voorhanden hebben van een luchtbuik). Hoewel deze zaak is geseponeerd, was het toch aanleiding om op basis van deze informatie het verlof van Van der V. te weigeren. Dit past binnen de in de Circulaire WWM genoemde weigeringsgronden.⁴

Politie mutatie 2006

Op 3 september 2006 wordt de politie Hollands Midden om assistentie gevraagd door de GGZ. De GGZ is gebeld door de ouders van Van der V.; die maken zich zorgen vanwege afscheidsbrieven van Van der V. die ze hebben gevonden, waarin staat dat hij zich van het leven wilde beroven. De GGZ heeft Van der V. toen laten opnemen met een inbewaringstelling (IBS) in het kader van de Wet BOPZ. Een aanwezige verbalisant heeft een registratie aangemaakt in het politie systeem BPS van bovenstaand incident, waarin hij melding maakt van de suïcidaliteit en BOPZ opname van Van der V.

Aanvraag 2008

In oktober 2008 heeft Van der V. opnieuw een aanvraag ingediend ter verkrijging van een verlof tot voorhanden hebben van een vuurwapen en munitie. Hij heeft daartoe het aanvraagformulier WM3 ingeleverd. De WM3 is mede ondertekend door de schietvereniging die bevestigt dat het gaat om de beoefening van de schietsport conform de KNSA regels. De behandelaar heeft daarna conform de regelgeving een politie screening gedaan waarbij onderzoek is gedaan naar de justitiële documentatie en in verschillende politie systemen. Uit dit onderzoek is – net zoals bij de weigering 2005 – gebleken dat er een proces-verbaal ter zake een WWM-feit is opgemaakt tegen Van der V. in 2003. Dit was voor de behandelaar geen reden om het verlof te weigeren. Dit past binnen de regelgeving. De behandelaar kent vervolgens het verlof toe aan Van der V.

Bij de beoordeling van deze verlofaanvraag is de bij de politie Hollands Midden aanwezige registratie uit 2006 (gedwongen opname van Van der V.) niet betrokken. Óf de relevante informatie is door de infodesk niet verstrekt aan de behandelaar, óf de behandelaar heeft de informatie over het hoofd gezien.

Als de registratie wel was meegewogen, had dit minimaal moeten leiden tot een vraag aan Van der V. om met een verklaring van een arts/psychiater te komen dat deze bekend is met de psychische problematiek en dat deze op

⁴ Het criterium “andere omtrent de aanvrager bekende feiten”

dat moment niet (langer) een belemmering vormde om een wapenverlof te verlenen. Of Van der V. toen zo'n verklaring zou hebben gekregen, is niet te zeggen.

De betrokken behandelaar van Bijzondere Wetten zou de registratie over het hoofd gezien kunnen hebben omdat die was opgeslagen onder het kopje "hulpverlening overige instanties" en er andere kopjes waren die meer aandacht getrokken zullen hebben; die zagen o.a. op meldingen met wapens (o.a. het luchtbuksincident uit 2003). Daarnaast betrof het een omvangrijke bijlage, waarbij iedere registratie apart geopend moest worden via het kopje.

Eerste verlenging 2009

In november 2009 dient Van der V. zijn eerste aanvraag verlenging in bij de afdeling Bijzondere Wetten. De behandelaar valt ook op dat Van der V. een mutatie heeft op een WWM-feit. De behandelaar ziet hierin geen reden om de aanvraag verlenging af te wijzen, vanwege het tijdsverloop tussen de sepotbeslissing uit 2003 en de eerste verlenging. De verlenging wordt toegekend.

Tweede verlenging 2010

In november 2010 dient Van der V. zijn tweede aanvraag verlenging in bij de afdeling Bijzondere Wetten. De behandelaar voert wederom een politie-screening uit. De politiesystemen worden tot anderhalf jaar terug bekeken. Hieruit blijken geen bijzonderheden. De behandelaar kent de verlenging toe.

Conclusie

De voorgeschreven procedures voor de verlofverlening en verlening zijn gevolgd. Desondanks is bij de beoordeling van deze verlofaanvraag de bij de politie Hollands Midden aanwezige registratie uit 2006 (gedwongen opname van Van der V.) niet betrokken. Óf de relevante informatie is door de infodesk niet verstrekt aan de behandelaar, óf de behandelaar heeft de informatie over het hoofd gezien.

Als de registratie wel was meegewogen had dit minimaal moeten leiden tot een vraag aan Van der V. met een verklaring van een arts/psychiater te komen. Of hij die had gekregen is niet te zeggen. Hetzelfde geldt voor de verlengingen.

5. DE VERLENING EN VERLENGING VAN HET WAPENVERLOF VAN VADER

Van der V. woonde bij zijn ouders. De vader van Van der V. beschikte eveneens met verlof over vuurwapens thuis. Voor de volledigheid van het onderzoek is ook het dossier met betrekking tot de verlening van de wapenverloven aan vader onderzocht.

In het kader van het onderzoek van de Rijksrecherche werd voor alle volledigheid ook een landelijke informatiebevraging gedaan in de politiesystemen op naam van vader. Daaruit kwam de BPS-registratie naar voren inzake 'hulpverlening overige instanties' in verband met de politieassistentie bij de gedwongen opname in een psychiatrisch ziekenhuis van zoon Van der V. op 03 september 2006.

Uit het verlofdossier blijkt niet of deze registratie is meegewogen bij de beoordeling van de eerstvolgende verlenging van het verlof van vader in 2007 (en daarna). Van der V. was ook toen inwonend bij zijn ouders. Hij had daarom eventueel gezien kunnen worden als een 'betrokken derde'. Ook een 'betrokken derde' kan relevant zijn bij de afweging of er sprake is van 'vrees voor misbruik' (weigeringsgrond bij een eerste aanvraag) of 'het niet langer kunnen toevertrouwen' (intrekkingsgrond bij een al verleend verlof). Zie hierover ook hoofdstuk 3.

In de praktijk wordt met betrekking tot een 'betrokken derde' vooral gekeken naar een strafrechtelijk verleden van een huisgenoot of het verkeren in criminele kringen door een huisgenoot. Maar dit neemt niet weg dat ook psychische problematiek van een huisgenoot onder de beschrijving 'kennelijke onbetrouwbaarheid van een huisgenoot, waarvan niet uitgesloten is dat hij het wapen zou kunnen bemachtigen' zou kunnen vallen. Hoewel het in de praktijk niet zou voorkomen, had de bewuste registratie wel betrokken kunnen worden bij de beoordeling van de verlenging van het verlof in 2007. Of dit mogelijk tot een andere uitkomst had geleid, is maar de vraag. Vader had een eigen kluis voor zijn wapens. Een mogelijkheid was ook geweest dat een voorschrift was opgenomen dat vader zijn wapens in een kluis bij de schietvereniging zou bewaren.

In april 2006 is er een kluiscontrole geweest bij vader. Dat moet toen in orde zijn geweest. Toen ze beiden over een verlof beschikten hadden vader en Van der V. aparte kluisen voor hun wapens en munitie en wisten ze volgens vader niet elkaars codes noch waar de kluisleutels lagen van de ander.

6. EERDERE SCHIETINCIDENTEN BINNEN DE POLITIEREGIO HOLLANDS MIDDEN MET WAPENS WAARVOOR VERLOF WAS VERLEEND

Een volledig onderzoek naar eventuele eerdere schietincidenten met wapens die onder een verlot vielen is niet gedaan (dit was te arbeidsintensief, afgewogen tegen de onderzoeksopdracht). Bij onderzoek in het landelijke Vuurwapen Data Systeem (VDS), een systeem voor landelijke registratie van vuurwapenincidenten, is wel één incident uit Hollands Midden aangetroffen, nl. een verlofhouder die in augustus 2008 had geschoten met zijn (verlot)revolver. Dit verlot is vervolgens in januari 2009 ingetrokken.

7. DE SCHIETVERENIGING

Lidmaatschap en rol schietvereniging

De regels omtrent de rol van schietverenigingen zijn onder meer beschreven in de Circulaire wapens en munitie 2005. Schietverenigingen spelen een actieve rol in de schietsport en in de procedure tot het verkrijgen van een wapenverlot. Om de sport te kunnen beoefenen moet men (behalve introducés) lid zijn van een bij de KNSA geregistreerde vereniging en beschikken over een KNSA-licentie.

Volgens de richtlijnen voor het KNSA-lidmaatschap krijgt iemand die lid wil worden van een schietvereniging eerst een proefperiode van minimaal een maand waarin hij minimaal vier maal de vereniging moet bezoeken en onder begeleiding moet schieten. Er zouden dan ook gesprekken gevoerd moeten worden door het bestuur of een commissie van de vereniging met de betrokkene. In die gesprekken zou in ieder geval aan de orde moeten komen of de betrokkene of huisgenoten daarvan eventueel een strafrechtelijk verleden hebben, hoe de thuissituatie is, of er eventueel relatieproblemen zijn en andere zaken die van belang kunnen zijn. Zo nodig wordt een huisbezoek afgelegd. Als er geen redenen zijn om iemand te weren wordt deze persoon aspirant-lid van de vereniging voor minimaal zes maanden. Als aan alle voorwaarden is voldaan kan iemand definitief lid worden. Voor het verkrijgen van de KNSA licentie moet een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) worden overgelegd.

Voor de aanvraag van een verlot tot het voorhanden hebben van een vuurwapen dient de aanvrager minimaal één jaar gewoon lid te zijn van een schietvereniging. Er zijn ook leden die geen eigen wapen hebben maar gebruik maken van wapens van de schietvereniging.

Het bestuur van de vereniging is medeondertekenaar van het aanvraagformulier WM3, waarmee de vereniging verklaart dat de aanvrager

voldoende bekwaam is in de omgang met vuurwapens en de veiligheidsmaatregelen kent.

Lidmaatschap Van der V.

In de politieregio Hollands Midden zijn 13 schietverenigingen actief. Van één daarvan was Van der V. lid.

Van der V. is twee periodes lid geweest. Waarschijnlijk eerst vanaf oktober 2004 tot oktober 2005. Toen waren er betalingsproblemen en is hij geen lid gebleven. Mogelijk omdat hem inmiddels een verlof was geweigerd. Vervolgens was hij lid van september 2007 tot 9 april 2011. Voor die tijd ging hij wel mee als introduc e van zijn vader.

Volgens de vereniging was Van der V. serieus bezig met de wapens, was hij geen uitsloover of overge nteresseerd. Hij kwam alleen of met zijn vader. Hij zocht verder geen contacten. Hij schoot meestal met zijn .22 geweer.

Volgens getuigenverklaringen was het bij de vereniging niet bekend dat Van der V. psychische problemen had. Zijn gedrag was niet opvallend. Vader heeft er nooit iets over verteld. Als zij hadden geweten dat Van der V. opgenomen was geweest in een psychiatrische inrichting, had hij geen lid mogen worden van de vereniging. Voor een vereniging is het echter niet mogelijk er achter te komen of een nieuw lid psychische problemen heeft (gehad).

Of het door de KNSA-richtlijnen voorgeschreven gesprek voordat iemand lid kan worden heeft plaatsgevonden met Van der V. is niet bekend. Dit is niet uit het onderzoek naar voren gekomen. Onbekend is dus of de KNSA-richtlijnen op dit punt zijn nageleefd. Volgens de geraadpleegde deskundige zou het landelijk gezien vaker voorkomen dat dergelijke gesprekken niet worden gevoerd door verenigingen.

8. DERDEN DIE OVER TER ZAKE RELEVANTE INFORMATIE HEBBEN BESCHIKT

Uit de verhoren afgenomen door het TGO blijkt dat verschillende personen afwisten van de psychische problemen van Van der V. en dat hij met verlof beschikte over verschillende vuurwapens. Zij waren zich ervan bewust dat dit risico's met zich mee bracht.

Deze relevante informatie is – behalve door de registratie van een politieambtenaar in september 2006 – dus voor zover nu bekend niet bij de politie terecht gekomen.

9. REFERENTIEDOSSIERS

Onderzocht is ook of er een verschil is geweest tussen de behandeling of beoordeling van de verlofaanvragen van Van der V. en/of zijn vader en de behandeling van verlofaanvragen van anderen. Hiertoe zijn tien WWM-dossiers van de afdeling Bijzondere Wetten van de politie Hollands Midden bekeken van willekeurige andere leden van de betreffende schietvereniging. Om ook te onderzoeken of aanvragen van leden van die schietvereniging mogelijk anders behandeld zouden worden dan aanvragen van leden van andere schietverenigingen, zijn ook tien WWM-dossiers bekeken van willekeurige leden van drie willekeurige andere schietverenigingen in de regio Hollands Midden.

Uit het onderzoek van de in totaal twintig referentiedossiers is niet gebleken dat de verlofaanvragen van Van der V. of zijn vader wezenlijk anders zijn behandeld dan die van anderen noch dat verlofaanvragen van leden van die schietvereniging anders zijn behandeld dan die van leden van andere schietverenigingen.

10. CONCLUSIES

Op basis van het door de rijksrecherche verrichtte onderzoek is het volgende te concluderen.

Verlofverlening

Van der V.

Van der V. heeft op 9 april 2011 gebruik gemaakt van de drie vuurwapens die alle vielen onder het hem verleende verlot, dat gold tot en met 30 november 2011.

Van der V. beschikt sinds 2008 over een wapenverlof. De voorgeschreven procedures voor de verlofverlening en verlening zijn gevolgd. Desondanks is bij de beoordeling van deze verlofaanvraag de bij de politie Hollands Midden aanwezige registratie uit 2006 (gedwongen opname van Van der V.) niet betrokken. Óf de relevante informatie is door de infodesk niet verstrekt aan de behandelaar, óf de behandelaar heeft de informatie over het hoofd gezien.

Als de registratie wel was meegewogen had dit minimaal moeten leiden tot een vraag aan Van der V. met een verklaring van een arts/psychiater te komen. Of hij die had gekregen is niet te zeggen. Hetzelfde geldt voor de verlengingen.

Vader

Ook met betrekking to de verlofverlening van vader zijn de voorgeschreven procedures voor zover is na te gaan gevolgd. Bij een recente bevraging op naam van vader ten behoeve van het rijksrechercheonderzoek komt ook bovengenoemde mutatie over de opname van Van der V. in september 2006 naar voren. Onbekend is of deze is betrokken bij de beoordeling van de verlenging van het verlof in 2007. Gezien het criterium 'het niet langer kunnen toevertrouwen' (intrekkingsgrond bij een al verleend verlof) was dit wel een mogelijkheid geweest, hoewel deze grond in de praktijk niet vaak zo wordt uitgelegd. Of dit (tijdelijk) tot een andere beslissing had geleid is niet te zeggen.

Informatiepositie politie

De politie beschikte alleen over de informatie vermeld in de registratie van september 2006, waarin informatie was opgenomen over de BOPZ-opnamen in verband met suïcidaliteit.

Overige informatie over de psychische problematiek en suïcidaliteit van Van der V. heeft de politie niet bereikt. Deze informatie was wel bekend bij anderen.

Schietvereniging

Bij de schietvereniging verklaart men niet op de hoogte te zijn geweest van Van der V's psychische problematiek en opname. Als dat wel bekend was geweest, zou hij geen lid hebben mogen worden. Tijdens het lidmaatschap is er niets bijzonders aan hem opgevallen.

Referentiedossiers

Bij onderzoek naar twintig referentiedossiers is niet gebleken dat de verlofaanvragen van Van der V. of zijn vader wezenlijk anders zijn behandeld dan die van anderen noch dat verlofaanvragen van leden van hun schietvereniging anders zijn behandeld dan die van leden van andere schietverenigingen.